

زندگی ایران

تکمیلی

همیشه با فردوسی هم زندگی، هم در مرگ

نخستین پزشك تحصيلكرده ایرانی در آمریکا یکی از شخصیت‌های خاص مدفون در توس است.

فردی هم نام با حکیم سخن که وصیت می‌کند پس از مرگش در نزدیک‌ترین مکان به خداوندگار سخن دفن شود و چون آن زمان مجوز دفن در محدوده باغ آرامگاه صادر نمی‌شده، در قبرستان توس برای همیشه آرام می‌گیرد. این مرد کسی جز دکتر ابوالقاسم بختیار نیست. مردی زاده بروجن، بزرگ شده تهران، تحصیلکرده در کالج آمریکایی‌های تهران با همان دبیرستان البرز و صد البته دانشگاه‌های کلمبیا، ایووا، داکوتای جنوبی و سیراکیوس آمریکا که در ۵۵ سالگی یعنی سال ۱۳۰۵ خورشیدی به عنوان نخستین ایرانی فارغ‌التحصیل در رشته پزشکی و تخصص جراحی از آمریکا نامش ثبت می‌شود. مردی که در این دوران تنها يك تفریح روزانه داشته و آن هم شاهنامه خوانی بوده؛ تفریحی که ابوالقاسم بختیار هیچ‌گاه تا هنگام مرگ (یعنی در تمام مدت تاسیس و اداره بیمارستان در تهران، معاونت دانشکده پزشکی تهران، ریاست دیارتمان آناتومی آن مجموعه و فعالیت به عنوان جراح ارشد شرکت نفت ایران و انگلیس در بیمارستان مسجدسلیمان این شرکت) آن را ترک نکرد، تا جایی که حتی وصیت کرد پس از مرگ در توس و در جوار حکیم سخن دفن شود تا به این‌گونه از فردوسی و شاهنامه دور نشود. وصیتی‌که البته بعدها در خانواده او همه‌گیر شد به گونه‌ای که ابتدا هلن جفریز بختیار، همسر آمریکایی او که عنوان موسس نخستین مدرسه پرستاری ایران را به خود اختصاص داده و سپس سیروس بختیار؛ فرزندش و سرانجام فرزند سیروس هم در کنار وی آرام گرفتند تا آنان نیز به دور از فردوسی بزرگ نباشند.

طرح بیژن گویانی

جدول شماره ۵۳۸۴

جدول عادی

افقی: ۱)کارگر چایخانه- واحد اندازه‌گیری

بار الکتریکی- (اصلاح‌کننده ۲) ساعت قدیمی- حرکتی در ورزش ژیمناستیک (۳) زورگو- آسودگی- از انجیل‌های معتبر (۴) رخت‌شوی- زن برادرشهر- گلی زیبا (۵) ولگردان- تازه‌زایمان‌کرده (۶) سخن بی‌پرده- نخ‌پافتنی- روز نهم ماه محرم (۷) سزاور- متعفن - فقیر و بی‌چیز (۸) مفتول- ملون - پاسخ مثبت (۹) سمت راست- میوه‌آبیار- با...نگوید اسرار عشق و مستی (۱۰) ایالتی در آمریکا- موقع - معاون هیتلر (۱۱) کتف- مستقبل (۱۲) ثقیل- همبازی‌هایری- ستاره‌شناس (۱۳) دورویی- مایه در درس- شیوع يك بیماری که قابلیت سرایت دارد (۱۴) کتابی از محمدعلی جمال‌زاده- دیدنی دراتش (۱۵) صمیمی- روباه‌صحرای جنگ جهانی دوم- ایزار

عمودی: ۱) زیا، فراوان- بیماری عفونی دستگاه تنفس در کودکان (۲) خیرگزاری

ایتالیا- اقلیتی مذهبی- غلاف شمشیر (۳) کش لقمه- شبکه تلویزیونی نوجوانان - گروه محافظان ویژه (۴)درس ترسیمی- تازه‌کار- کلیدی در موسیقی (۵) امر به یافتن- شکافنده - پایتخت ویتنام (۶) عاقبت- آویخته- آدمی (۷) نوعی بالابویش- هرج و مرج طلب - از ایلخانات مغول (۸) از بجور شعر فارسی- دنباله - آب مناسب استحمام (۹) سرشار- معزول- زائوترسان (۱۰) سوره هفتاد و هشتم قرآن- کوره گچ‌پزی- میوه تابستانی (۱۱) ثروتمندان - پندار- رواندار خفته (۱۲) از محبت سرکه‌ها

حل جدول عادی شماره ۵۳۸۳

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	خ	م	ر	ه	م	پ	ا	ن	و	ف	ی	ا	ب	ا
۲	ز	ا	ی	ر	ی	ا	ن	و	ف	ی	ا	ب	ا	ن
۳	م	ر	ی	ا	ن	و	ف	ی	ا	ب	ا	ن	و	ف
۴	ا	ک	ت	ی	و	ن	ج	ن	ی	ر	ی	م	ش	م
۵	ب	د	ر	و	د	ی	و	ا	ک	ف	ا	ر	م	ر
۶	م	و	ه	ن	ی	ی	ر	ا	ف	ا	ه	ر	م	ر
۷	ب	ر	ج	و	ر	ی	ا	خ	ی	ا	ک	ی	ل	و
۸	ن	ی	ن	ا	س	ا	ف	ا	ک	ی	ل	و	ی	ا
۹	ش	ن	و	ن	د	ه	ی	ا	ر	ه	خ	م	ر	م
۱۰	ی	ف	ب	ت	ز	ب	ا	ن	و	ف	ی	ا	ب	ا
۱۱	ا	ت	ی	و	ک	ب	خ	ا	ر	ی	ب	ر	ن	ز
۱۲	ل	ر	ی	ک	ی	م	ی	ا	ک	و	ا	ه	ی	ا
۱۳	و	ا	ن	ت	ز	ب	و	ر	م	ک	خ	م	ر	م
۱۴	م	ز	د	ک	ا	ن	ی	ت	ا	س	ی	ک	ب	ا
۱۵	م	ن	ب	ر	م	د	م	ن	ه	ن	م	س	ل	ط

ساخت وساماندهی جلوخان آرامگاه فردوسی

مدیر پایگاه میراث فرهنگی توس: برنامه‌های بزرگداشت فردوسی، امسال از ساعت ۴ بعدازظهر در توس برگزار می‌شود. علاوه بر رونمایی از جلوخان آرامگاه فردوسی، از پژوه مرمت برج و باروی توس در دروازه رودبار به طول ۳۰۰ متر و عمارت قاجاری چهار برج توس هم رونمایی خواهد شد

رونق اقتصادی-گردشگری کرمانشاه با «کرمانشاه ۲۰۲۰»

قرار نیست کرمانشاه همیشه گره بخورد با زلزله و آوار و خرابی. این خطه زیبایی غرب کشورمان خودش را آماده می‌کند تا با جاذبه‌های گردشگری‌اش دوباره روی پا بایستد و جلوه‌گری کند. سندش هم اجرای کنفرانس بین المللی گردشگری روستایی ۲۰۲۰ که قرار است در این استان برگزار شود و مدیر کل میراث فرهنگی کرمانشاه گفته رایزنی‌های لازم برای میزبانی این رویداد که می‌تواند منجر به شکوفایی اقتصادی استان شود، انجام شده است.

امسال شاید اولین سالی باشد که روز بزرگداشت فردوسی بزرگ، تنها قرار نیست به اجرای يك همایش و چند برنامه و شعرخوانی و دعوت از چند مهمان داخلی و خارجی ختم شود. بزرگداشت فردوسی امروز با رونمایی از يك دستاورد عمرانی فرهنگی همراه است که اجرای آن سال‌ها به طول انجامیده و بهره‌برداری از آن به منزله ساماندهی حریم آرامگاه حکیم سخن است و پایان‌دادن به سال‌ها بی‌توجهی و بی‌مهری به حکیم توس و زادگاهش؛ میراثی که رهبر انقلاب بیش از ۲۰ سال پیش بر لزوم توجه و ساماندهی آن تاکید داشتند.

امروز ۲۵ اردیبهشت، آیین بزرگداشت روز فردوسی بوده و قرار است متفاوت باشد با همه بزرگداشت‌هایی که تاکنون برای سراینده شاهنامه برگزار شده؛ بزرگداشتی با يك رونمایی عمرانی فرهنگی؛ رونمایی از جلوخان ساماندهی شده آرامگاه توس که شامل پارک و فضای سرسبز فرهنگی. ادبی است و فاز نخستش البته امروز به بهره‌برداری می‌رسد.

شورای شهر پنجم مشهد از همان زمانی که سکان هدایت شهر را در دست گرفت، توجه ویژه‌ای برای بهبود جایگاه حکیم توس در سطح شهر و کشور و حتی عرصه بین‌المللی داشته‌اند. توجهی که گام نخست آن ایجاد کمیسیون ویژه توسعه و عمران توس در ساختار شورای شهر بود و گام دوم آن الزام

صنایع‌دستی ایران به وین می‌رود

يك خبر خوب هم برای هنرمندان صنایع‌دستی کشورمان درخصوص برگزاری نمایشگاه، آن هم در خارج از کشور؛ نمایشگاهی که معاون صنایع‌دستی گفته قرار است دائمی باشد و در شهر وین اتریش برپا شود. پویا محمودیان افزوده، نمایشگاه دائمی صنایع‌دستی و در کنار آن موزه گالری صنایع‌دستی ایران سپتامبر ۲۰۱۹ (شهریور) در یکی از کاخ‌های تاریخی شهر وین افتتاح می‌شود، محموله اول آثار این نمایشگاه شامل محصولات خاتم به شهر وین ارسال شده است. / میراث‌آریا

بخش خصوصی و اخذ مالکیت ندارد. افخمی، بازپیرایی جلوخان آرامگاه فردوسی را نخستین پروژه‌ای می‌داند که در طرح ساماندهی شهر تاریخی توس مورد توجه مدیریت جدید شهری مشهد قرار گرفت که برای این منظور پارکی هفت هکتاری در دو فاز طراحی شد که فاز اول آن به وسعت ۳/۱ هکتار همزمان با سالوز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی به بهره‌برداری می‌رسد. به محض اتمام فاز اول پروژه، عملیات اجرایی فاز دوم به وسعت ۳/۹ هکتار آغاز و تا پایان سال افتتاح خواهد شد.

معماری ساده اما زیبا

مدیر پروژه بهسازی و عمران توس، معماری به کار رفته در جلوخان را به سبک معماری ساده ایرانی، اما بسیار زیبا و برگرفته از سازه آرامگاه فردوسی می‌داند و می‌گوید: در این ۶۰ ساله دارد و همچنین بر حفظ داشته‌های موجود در جلوخان و حفظ طبیعت و ارتقای فرهنگی این فضا به عنوان يك ره‌باغ و عدم ایجاد هرگونه ساخت و سازی تاکید شده است، همچنین مقرر شده هیچ سازه‌ای در محل شکل نگیرد تا این فضا فقط حالت پیشخوان و ره باغ داشته باشد.

در این طرح تلاش شده گونه‌های درختان و گیاهانی که در محوطه جلوخان کاشته شده‌اند، مشابه همان گونه‌های گیاهی در محوطه جلوی آرامگاه باشند، یعنی ۴۰۰ نهال سرو شیراز، زیتون تلخ و چنار به اضافه ۲۲ هزار گل شاه‌سپند، ساناز، رز سفید و قرمز و شمعانی قرار است فضا را سبز و رنگارنگ کنند.

افخمی می‌افزاید: در سمت چپ و راست کنار جلوخان، مسیرهای سواره با به‌کارگیری ماشین‌های برقی پیش‌بینی شده و مسیر میانی به عنوان محور اصلی جلوخان و راه پیاده برای گردشگران در نظر گرفته شده است.

گفت‌وگو با حسنا معیری، دختر خردسالِ شاهنامه‌خوان مشهدی

فردوسی را باید همه بشناسند

کنم. ضمن این‌که آرام بودن و استرس نداشتن لازمه این کار است و وجود استرس بر نحوه اجرا هم تأثیر منفی می‌گذارد.

تاکنون چند اجرا داشته‌اید؟

در برنامه‌های مختلفی نقالی کرده و مورد تقدیر قرار گرفته‌ام. در جشنواره شاهنامه‌خوانی بانوان، خانه داروغه، خانه کودک و شاهنامه، مدارس و مراسم مختلف شهری شاهنامه‌خوانی کرده‌ام. سال گذشته در برنامه شب‌های روشن شب پلدا هم اجرا کردم. در جشنواره ملی حفظ و نقل شاهنامه نیز که به تازگی برگزار شد، از میان ۴۳۷ شرکت‌کننده، جزو ۲۵ نفر برگزیده بودم. در سفری که با پدر بزرگم به یزد داشتیم هم يك بار در زورخانه و يك بار در يك هتل اجرای برنامه داشتم.

بهترین داستان‌های شاهنامه‌کندام؟

من از داستان گردآفرید لذت خاصی می‌برم. برای اجرای این داستان هم لباس خاصی دارم که مادر بزرگم آن را برایم دوخته و گلدوزی‌های آن که برگرفته از داستان‌های شاهنامه است توسط يك هنرمند انجام شده است.

از میان داستان‌های شاهنامه تاکنون مقدمه شاهنامه، داستان‌های رستم و اشکبوس، ضحاک، هوشنگ، گردآفرید، سیاوش و سه‌خوان از هفت‌خوان رستم را حفظ کرده‌ام و درحال حفظ فراهم آمدن شاهنامه هستم.

به نظر شما جایگاه‌کنونی فردوسی و شاهنامه در جامعه ما جایگاه درستی است؟

در باره فردوسی اطلاعات زیادی دارم و با خواندن شاهنامه از هویت ایرانی خودمان شناخت بیشتری به دست آورده‌ام. اما می‌دانم که دوستان و هم‌سسن و سالانم اطلاعات زیادی از تاریخ و گذشته ایرانیان ندارند.

این موضوع من را ناراحت می‌کند و به همین دلیل سعی کرده‌ام اطلاعاتی را که دارم در اختیار دوستانم قرار دهم و آنها را هم به شناخت فردوسی و بزرگان کشور تشویق کنم. گرچه شهر توس در کنار ماست و باید فعالیت‌های زیادی در باره فردوسی در مشهد انجام شود، اما این‌گونه نیست و شهرهای دیگر حتی کشورهای همسایه بیشتر به آن پرداخته‌اند.

البته مدتی است که در مشهد نسبت به قبل توجه بهتری می‌شود، اما آن‌طور که باید نیست و هنوز جای کار دارد. فردوسی کار بزرگی کرده و باید

علاقه به فردوسی به تازگی رنگ دیگری در شهر مشهد به خود گرفته و نقال‌های کودک و نوجوان بسیاری در این رابطه تربیت شده‌اند که با اجرای شیرین خود، هم توجه عموم را به فردوسی بزرگ و میراث و اشعارش جلب می‌کنند و هم هنر زیبا و رو به فراموشی نقال‌خوانی را دوباره زنده می‌کنند. حسنا معیری ده‌ساله یکی از این نوجوانان نقال است که بارها برای نقال‌خوانی از وی تقدیر شده. گپی زده‌ایم با حسنا درباره دلیل علاقه‌اش به شاهنامه و چگونگی نقال شدنش.

چگونه با شاهنامه و نقالی آشنا شدید؟

در کلاس دوم دبستان، مربی‌ای برای آموزش شاهنامه‌خوانی به مدرسه ما آمد. پس از تدریس مقدمه شاهنامه باید آن را اجرا می‌کردیم. برای جلوگیری از اشتباه تصمیم گرفتم متن را روی کاغذ نوشته و آن را زیر پای خودم نگه دارم تا از روی آن بخوانم. اما هنگام اجرا متوجه شدم که می‌توانم مقدمه را به خوبی بخوانم بی‌آن‌که از روی کاغذ نگاه کنم. این اتفاق باعث شد که به خواندن شاهنامه و حفظ آن علاقه مند شوم. به‌مرور اجرای من خوب شد و مربی و مدیران مدرسه که از اجرا و لحن صدای من خوششان آمده بود، در مراسم مختلف از من برای شاهنامه‌خوانی دعوت می‌کردند.

پس آموزش خیلی خاصی ندیده‌اید؟

آموزش‌های اولیه من تخصصی نبود و با زبان بدن در شاهنامه‌خوانی آشنایی نداشتم. سال بعد برای اجرای برنامه‌ای دعوت شدم، اما زمان کم برای یادگیری اجرای داستان مدنظر باعث شد تا استاد يك جلسه زبان بدن، مقدمه شاهنامه را با من کار کند و به این ترتیب متوجه نقص خود در اجرا شدم و با رفتن به خانه کودک و شاهنامه برای رفع آن تلاش کردم.

نقش زبان بدن در نقالی چیست؟

میمیک صورت، زبان بدن و ارتباط چشمی سه جزء اصلی در شاهنامه‌خوانی است. در این کار باید زبان بدن را دانست تا به‌خوبی اجرا کرد. حرکات دست اهمیت دارد و باید به‌گونه‌ای از آن استفاده کرد که اگر کسی حس شنوایی نداشت با دیدن آن متوجه شود. در شاهنامه‌خوانی نباید خجالتی بود. ابتدا براریم سخت بود، اما با چند بار اجرا خجالت را کنار گذاشتم و در حال حاضر به‌خوبی می‌توانم برای جمعیت زیادی بدون ترس و استرس اجرا

برای مردم شناخته‌شده باشد.

در واقع فردوسی را باید همه بشناسند و تولید فیلم و نمایش در این زمینه می‌تواند نقش مهمی داشته باشد.

شاهنامه‌خوانی بر درس و مدرسه‌ات تاثیر منفی ندارد؟

تاکنون نگذاشته‌ام شاهنامه‌خوانی مانع درس خواندنم شود و همیشه سعی کرده‌ام شاگرد زرنگی باشم. تمام کارهایم را به خوبی انجام می‌دهم و با تشویق خانواده‌ام چیزهایی را که دوست دارم آموزش می‌بینم. دوست دارم چیزهای خوب را تجربه کنم و مواردی را که به آن علاقه دارم، دنبال کنم. به ادبیات و تاریخ علاقه زیادی دارم و دوست دارم در آینده مربی ادبیات شوم.

مهم‌ترین مشقوت در این راه چه کسانی هستند؟

خانواده و پدر بزرگم بیشترین مشوقان من بوده و هستند.

به جز نقالی به چه هنری علاقه داری؟

من علاوه‌بر شاهنامه‌خوانی به نقاشی نیز علاقه‌مندم و در کلاس نویسندگی نیز شرکت کرده‌ام. به اعتقاد من نویسندگی و شاهنامه‌خوانی با یکدیگر پیوند خورده‌اند و به همین دلیل علاقه زیادی به نوشتن دارم. ضمن این‌که فرد با نویسندگی می‌تواند داستان زندگی خود و هر چیزی را که دوست دارد، بنویسد. تاکنون چند کتاب هم نوشته‌ام که از میان آنها داستان «زن خدمتکار» را دوست دارم.

